

Iñaki Perurena

"Gauza asko egin ditut, baina, batez ere, harri-jasotzaile sentitzen naiz"

Harri-jasotzaileak kontatutakotik abiatuta, honako ariketa hauek egiteko aukera izango duzu:

- Irudiari erreparatu eta galderei erantzun.
- Bideoa ikusi eta galderei erantzun.
- Testua irakurri eta esaldiak zuzendu.
- Taldetxotan bildu eta gaiaren inguruan eztabaidatu.

Zer da?

Jarri taldetxotan eta saiatu honako galdera hauei erantzuten:

- Zer dakizu irudiko kirolari buruz?
- Harri-jasotzaileak ezagutzen duzu? Zein?
- Ezagutzen dituzun herri-kirolak zein dira?

Ikusi bideoa

Hemen daukazu Iñaki Perurena harri-jasotzaileari egin diogun elkarrizketa. Ikusi bideoa eta erantzun labur ondorengo galdera hauei:

1. Zein da Iñaki Perurenaren ogibidea?

2. Baina berak zein titulu aukeratzen du?

3. Iñaki gaztea zenean, zein zaletasun zuen Leitzako jendeak?

4. Nori esker ezagutu zuen bere pasioa txikitan?

5. Gaztetan nor edo zer izan zen erreferente berarentzat?

6. Zer da 'Harria. Maitasun istorioa'?

7. Perurenak nolako ibilbidea izan duela uste du?

<https://labur.eus/5Q1nx>

Irakurri testua

Irakurri Iñaki Perurenari egin diogun elkarrizketa eta zuzendu jarraian dituzun esaldiak. Horretarako, berriro idatzi beharko dituzu:

Iñaki Perurena (Leitza, 1956) harri-jasotzailea, poeta, eskultorea, harakina, aktorea, abeltzaina eta bertsolaria da. "Ni harakina eta abeltzaina naiz, baina harria da nire pasioa", azaldu digu. 1994. urtean marka hautsi zuen 320 kiloko harria jasotzean; 1999an, 100 kiloko harria 1.000 aldiz altxatu zuen bost ordutan; eta 2003an, 1.700 aldiz bederatzi ordutan. Plazetan 40 urte baino gehiagoko ibilbidearen ostean, arazo fisikoengatik harria jasotzeari utzi behar izan dio, baina asmatu du bere pasioari lotuta jarraitzeko modua: Harria. Maitasun istorioa bakarriketa. Gu Zestoako kultur etxera gerturatu gara, eta berarekin hitz egiteko aukera izan dugu han.

1. Harri-jasotzaile, poeta, eskultore, harakin, aktore, abeltzain eta bertsolari zarela irakurri dugu, baina zuk harri-jasotzailetzat soilik duzu zeure burua. Zer da harri-jasotzaile izatea?

Urte askoan hainbat saltsatan ibili naiz, eta horregatik ditut hainbeste titulu. Ni ogibidez harakina eta abeltzaina naiz, baina nire pasioa harria da. Neure buruari izenburu bat jarri beharko banio, harri-jasotzaile litzateke. Ni harri-jasotzailea naiz eta hori izan nahi dut, gainera.

2. Noiz hasi zinen harria jasotzen? Garai hartan, norbait izan zenuen erreferente?

Leitzaan aizkora zen jendearen zaletasuna, ez harria. Umetan aitonarekin igarotako denborak eragina izan zuen, eta, bera hil zenerako, banekien harriak nire bizitzan tokia izango zuela; izan du eta izango du.

Garai hartan, ez nuen erreferenterik, baina egutegi bateko argazkiak liluratu egin ninduen: Urtain harria jasotzen agertzen zen bertan. Ondoren, 15 edo 16 urterekin, Gipuzkoan eta Bizkaian aurkitu nituen erreferente batzuk.

3. 40 urte baino gehiago plazaz plaza harriak jasotzen. Zein une gordetzen duzu bereziki bihotzean?

Momentu asko izan dira: Donostiako Belodromoan, herri askotan, auzo txikietan... Askotan, jendeak euren etxera gonbidatu izan nau aldatzera, logelako ateak ireki... Ibilera izan da zoragarria eta ezin dut egun bakarra aukeratu, une politak asko izan baitira.

4. Askotan galdetu dizute euskararen inguruan. Zergatik dela uste duzu?

Goenkalen ikusi nautelako, bertsozalea naizelako, Peru-Harri museotxoa eraiki dugulako, eta plazan urte asko igaro ditudalako batez ere.

5. Goenkalen ere aktore-lanetan aritu zinen 19 urtez; Imanol zinen zu. Nolakoa izan zen aktore lana?

EiTBk Donostian duen Miramon egoitzan, Iñaki Eizmendik eta Mikel Arregik Goenkalen parte hartzeko proposamena egin zidaten. Nire erantzuna: "Zuek prest zaudete ni bezalako bat Goenkalen hartzeko?". Hasieran ez nekien aktore izatea zer zen. Gainera, kritika bat irakurri nuen: Euskal aktoreek zer pentsatuko dute Iñaki Perurena lan horretan ikusita? Ordutik, nire lana ongi betetzen saiatu nintzen. Nire ustez, aktore izateko hiru gauza behar dira: lehenengoa, gidoia ikastea da; bigarrena, puntualtasuna; eta, azkenik, zuzendariaren aginduak betetzea. Ahal dudan ondoen egiten saiatu naiz eta polita izan da. Harriekin bakarlana da, eta Goenkalen talde-lana zegoen. Engranaje horren parte izatea merezi izan du.

6. Peru-Harri museoa sortu duzu etxean. Zer aurkituko dugu bertan?

Lehen, askotan, baserriko ganbaratik mendira begiratzen nuen eta harriagatik etxean zerbait egin behar nuela pentsatzen nuen, harria niri asko ematen ari zelako. Hainbat adibide nituen buruan: euskal artzainen omenez Ameriketara egindako eskultura bat; Gaztela aldera goazenean, errepide bazterrean artzainei eskainita dagoen beste bat...

'Harria. Maitasun istorioa' bakarriketaren kartela.

Halako batean, nire seme Inaxiorekin batera harri-jasotzaile baten irudia egitea erabaki nuen. Izan ere, bera ere harri-jasotzailea da. Hala ere, orduan ez genuen bisita-toki edo museo batean pentsatu. Ondoren iritsi zen hori: baserriaren inguruan kobazulo bat topatu genuen, harrizko aizkora bat aurkitu genuen eta horrek eszenatoki bat sortzera eraman nau pixkanaka. Harri eta herri... Mitoz betetako istorioa da Peru-Harri. Ikastetxeetako haurrak etortzen dira eta bisitak jasotzen ditugu asteburuetan; oso polita da.

7. Harria. Maitasun istorioa bakarriketa ikusi dugu. Nori bururatu zaio zu eta harriaren historia uztartuz ikuskizun hau sortzea?

Niretzat harriarekin jarraitzeko beste modu bat da. Fisikoki bizitzako beste etapa batean nago, baina, hala ere, harriarekin jarraitu nahi nuen. Goenkalen parte hartu izanak ere izan du zerikusia, noski, baina, bakarriketa ez da hizketa soila: abestu ditudan bertso batzuk, nire bizipenak, harriaren historia orokorrean... Hainbat gauza gehitu ditut. Bakoitzak nahi duen titulua jar diezaioke: niretzat maitasun-istorio bat da eta hainbat pasarte ditu.

8. Zer helarazi nahi diozu ikusleari?

Nire bidea nolakoa izan den eta zertan saiatu naizen. Harria hartu eta jasotzera bakarrik ez naizela joan plazatik plazara. Ibilbide hori zoragarria izan dela, eta, horren ondorioz, Euskal Herria asko ezagutu dudala, baita gehiago maitatu ere.

Orain, idatzi esaldiak zuzen. Kontuan izan akatsak era guztietakoak izan daitezkeela, eta esaldi bakoitzean bat baino gehiago egon daitekeela.

- Iñaki Perurena harri-jasotzailea poeta eskultorea harakina aktorea abeltzaina eta bertsolaria da.

- Plazetan 40 urte baino gehiagoko ibilbidearen ostean, arazo fisikoengatik harria jasotzea utzi behar izan du.

- Garai hartan, ez nuen erreferentea, baina egutegi bateko argazkia liluratu egin ninduen: Urtain harria jasotzen agertzen zen bertan.

- Harriekin bakarlana da, eta Goenkalen talde-lana zegoen. Engranaje horren parte izateak merezi izan du.

- Bakoitza nahi duen titulua jarriko diezaioke: niretzat maitasun-istorio bat da eta hainbat pasarte ditu.

- Ibilbide hori zoragarria izan dela, eta, horren ondorioz, Euskal Herria asko ezagutu dudala, baita gehiago maitatu.

Eta zuk?

Elkartu taldetxotan eta erantzun galdera hauei:

-Iñaki Perurenak hainbat titulu ditu:

harri-jasotzailea, poeta, eskultorea, harakina, aktorea, abeltzaina eta bertsolaria da. Zerk harritu zaituzte gehien? Zergatik?

- Maitasun handiz hitz egiten du Peru-Harri museoari buruz. Sartu web-orri honetan eta ikusi benetan zer den.

Peru-Harri. Harriaren parkea

- Gustatu al zaizue?

- Saia zaitezte bisitatzeko egun-pasa bat antolatzen. Zer egingo zenukete?

Zuzenketa-orria

Ikusi bideoa

1. Zein da Iñaki Perurenaren ogibidea?

Harakina eta abeltzaina da, Iki Perurena harakina eta abeltzaina da, Perurena harakina eta abeltzaina da., Iki harakina eta abeltzaina da.

2. Baina berak zein titulu aukeratzen du?

Harri-jasotzaile izatea, Harri-jasotzailea, Harri-jasotzailearena, Harri-jasotzaile titulua aukeratzen du.

3. Iñaki gaztea zenean, zein zaletasun zuen Leitzako jendeak?

Pilota eta aizkora, Pilota eta aizkora ziren jendearen zaletasunak, Pilota eta aizkora zuten zaletasun Leitzan, Pilota eta aizkora zuen zaletasun Leitzako jendeak.

4. Nori esker ezagutu zuen bere pasioa txikitan?

Aitonari esker, Aitonari esker ezagutu zuen pasioa.

5. Gaztetan nor edo zer izan zen erreferente berarentzat?

Egutegiko argazki bat, Egutegi bateko argazki bat, Egutegiko argazkia.

6. Zer da 'Harria. Maitasun istorioa'?

Bakarrizketa bat, Perurenaren bakarrizketa bat, Iki Perurenaren bakarrizketa bat.

7. Perurenak nolako ibilbidea izan duela uste du?

Zoragarria, Oso ona.

Irakurri testua

- Iñaki Perurena harri-jasotzailea poeta eskultorea harakina aktorea abeltzaina eta bertsolaria da.

- (Iñaki Perurena harri-jasotzailea, poeta, eskultorea, harakina, aktorea, abeltzaina eta bertsolaria da).

- Plazetan 40 urte baino gehiagoko ibilbidearen ostean, arazo fisikoengatik harria jasotzea utzi behar izan du.

- (Plazetan 40 urte baino gehiagoko ibilbidearen ostean, arazo fisikoengatik harria jasotzeari utzi behar izan dio).

- Garai hartan, ez nuen erreferentea, baina egutegi bateko argazkia liluratu egin ninduen: Urtain harria jasotzen agertzen zen bertan.

- (Garai hartan, ez nuen erreferenterik, baina egutegi bateko argazkiak liluratu egin ninduen: Urtain harria jasotzen agertzen zen bertan).

- Harriekin bakarlana da, eta Goenkalen talde-lana zegoen. Engranaje horren parte izateak merezi izan du.

- (Harriekin bakarlana da, eta Goenkalen talde-lana zegoen. Engranaje horren parte izatea merezi izan du).

- Bakoitza nahi duen titulua jarriko diezaioke: niretzat maitasun-istorio bat da eta hainbat pasarte ditu.

- (Bakoitzak nahi duen titulua jar diezaioke: niretzat maitasun-istorio bat da eta hainbat pasarte ditu).

- Ibilbide hori zoragarria izan dela, eta, horren ondorioz, Euskal Herria asko ezagutu dudala, baita gehiago maitatu.

- (Ibilbide hori zoragarria izan dela, eta, horren ondorioz, Euskal Herria asko ezagutu dudala, baita gehiago maitatu ere).

Transkripzioa

1. Harri-jasotzaile, aktore, harakin, abeltzain, bertsolari... Zu zer sentitzen zara?

Azkenean, urte askoan baldin bazabiltza ere, nahi gabe titulu asko jartzen dizkidazue, titulu asko. Nire ogibidez, harakin eta abeltzain naiz, nire ogibidez. Harriarekiko pasio bat izan dut eta nire bizitzan, nik nahi dut izenburu bat bakarria jartzekotan: harri-jasotzaile. Gero tokatu zait beste gauza batzuk egitea, horren ondorio izan dire (dira). Eta beno, harriari eskerrak emateko, orain baserrian gauzatxo batzuk eta egiten ari naiz. Baina, ni harri-jasotzailea naiz eta hala izan nahi dut, gainera.

2. Noiz hasi zinen harria jasotzen? Erreferenterik bazenuen?

Umetatik, eta, gainera, Leitza ez zen harrirako zaletasun berezirik, ez zen, pilota eta aizkora eta bai, baina, harrirako ez. Baina, beharbada, nik esango nuke aitonaarekin bizitu nuen garaitxo hark eragina izan zuela eta ia aitona joan zenean, hamar urte bakarrik nituen, jada ordurako banekien harriak neure bizitzan tokitxo bat izango zuela. Eta izan du eta izango du, gainera.

Ez, erreferenterik ez nuen garai hartan; bakar-bakarrik argazki bat ikusi nuela. Eta hau al da nik amesten dudan mundu hori? Zeren pixka bat argazki horrek liluratu ninduen. Gerora bai, gerora ia 15-16 urterekin, Gipuzkoa aldera etortzen hasi nintzen. Gipuzkoa zen eta Bizkaia harrien tokia... Eta gero bai, handik urte batzuetara, baina, haurtzaro garai hartan, ez nuen erreferenterik.

3. 'Harria. Maitasun istorioa', nola bururatu zaizu ikuskizun hau sortzea?

Harriarekin jarraitzeko beste modu bat. Fisikoki bizitzako etapak eta medikuak aipatutakoa eta nik harri horrekin jarraitu nahi nuen. Gero, azkenean, Goenkaleko urteetako ibilera horrek ere kutsua ematen dizu, bakarrikzeta bat bada hau. Baina bakarrikzeta hori ez da hizketa soila: bidean kantatu izan ditudan bertso batzuk sartu, harriarekiko istorio hori sartu, harriak orokorrean hartu eta bueno, halako zerbait. Bakoitzak nahi duen titulua jar diezaiola: maitasun-istorio bat da eta istorio horren hainbat pasarte agertzen dira hor.

4. Zein da ikusleari eman nahi diozun mezua?

Nire bide hori nolakoa izan den, zertan saiatu naizen. Ez naizela bakarrik joan, hartu eta harri hori jasotzera. Baizik eta horren ondorio Euskal Herria hobekiago ezagutu, eta ezagutzen duzuna gehiago maitatzen duzu, eta ibilera hori zoragarria izan dela, mezu hori jendeari ailaraztea (helaraztea).

